

Ե. Չ. Գ. Ե. Ս. Է. Բ.

ՌԵԴԱԿՏՈՐՆԵՐ ԸՆԴՈՒՄԻ ԵՐԱՆԵՐԿ

Վ. Բ. Գ. Ե. Գ. Բ.

ԵՐԵՐԵՏԵԱՆ ԲՆԱԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՊՐԻՆՏԵՐՆԵՐ ԵՐԵՐԵՏԵԱՆ ԵՐԱՆԵՐԿ ԵՐԱՆԵՐԿ ԵՐԱՆԵՐԿ

ՆԻՏ. Բ. ԹԻ. 24. ԿԵԼԿԵԹ. 1846 Ջ. 24.

ՔԱՂԱՅԵՐԵԿԵՆՔ

ԿԱԼԿԵԹ.

Այսօր Գիշերը 8 էն 1 մեղա-
նայ թղթաբերն 59 սրտմ հասա-
տեղս:

— Այսօր մեր կարծեայ Արշա-
րյո Արարանին յանոցս 18. յա-
րոց զարժանին յիշատակայ քաղեա-
ցուք սյառ հետե:

Երեւանի Հայ Քրիստոնեայ:

Եթէ բոլոր Հայաստան ընդ ջրհա-
ւ Սալինաւ թողտ. իւր զօնադան ա-
ւելորդ ապրաշտութիւնն և դառնայ ի
ճշմարտ կրօնս Քրիստոնեութեան:
Հայոց Ազգին բոլոր ի սուրբ և ի
բարեգլուխ օրաստակցութիւնէ միտն
նոցս. հոգւոց փրկութեանն՝ սէ ինչ
այլ նոր առաւելութիւն և օգուտ

մատուցանէ: Եթէ բոլորքին ի մեր
Ինկեղեցւոյ մկրտեայ և անուանէին
Հայ Քրիստոնեայք, բոլոր անձանքն
մնային իրարի: Եթէ, և ալ թիցն
տակաւին բոլոր ի փրկաւ, արաւքին
և ներքին մատակարար միանգամայն ա-
նեմք, ոչ ինչ նոր օգուտ անձանց
կառ Ազգութեան յաւելաւին: Այս
փառս հարկանայ բացառեալ է մեր
յառաջին թիւս Աղլուսիս, իսկ
այժմ մեզ երկրորդել զօգուտն
մերոս Պատուելի Ազգ մեր և Ինկեղե-
ցի: Ղի օր յառաջ Հոսիս արտօցնն ու
եւրոյն և զանազան փոյթ, ամեփ, Հայ-
ութեան և ճշմարտ աղլութեան նո-
րա հաւատ եղբարց մեզոց: ի փառս Հոգ-
ւոյ ճնարոց իւրեանց, դպրոց մե հա-
տառել: Եւստմն տալ, և զօգջիր նոր
Հայոցս ցանել զմեր Հայ Քրիստո-
նեայ եղբարս:

Յառաջ Հերոսկոյ վերջնայ թա-

գաւորի յ լաց, կին մի՝ որ տեւրեօթն
որդիս չափաւ հասաւ, գնաց առ Վօրդին
Խան եղբայր Արքային, և խնդրեաց
աղօրծութիւն 'ի նմանէ ։ Վօրդին
Խան ասաց ջնա՝ ունիս եօթն որդիս
Պառաւ, և դէռ տաղաւին մուրճոն ։
Պատասխանեաց կինն, երանել թէ մին
ունէի, և քեզ նման ։

Մտախառն թիւն է անուանել բաղում
որդիս ։ Բայց սրբազան մայրու թիւնն
յայնժամ արայծառանայ 'ի հաճութիւն
Աստուծոյ և մարդկան, յորժամ խնամ
տանի հոգեւոր և մարմնաւոր պիտայից
նոցա, կաթն ասց հոգեւոր ուսման ։ Եւ
անունը կենցաղաւոր և պիտանի տը-
հեաւից ։

Առաւած արդարութիւն և Աշխա-
տութիւն՝ մեր ազգին յատուկ սնա-
կութիւնք են եղեալ 'ի սկզբանէ, Իւ-
զայս յաւեո բնագիտաբար արեւմե-
քան քերթնագարար և մարգարէանա-
լով ։ Իւ եթէ այսպէս, ընդէ՞ր ուրեմն
զբիւցեմք զկարգս օպաւիներոյս 'ի
մեզ, միայնաւս ընդ մեզ 'ի Վրիտաս, և
զմկրօնեայն 'ի նմին աւարանի յեր-
կուց այսոցիկ զերօգոյն ժառանգու-
թեանց մերոց ։ Առաւած և Աշխա-
տութիւն քո ետուն քեզ դոյս ասա-
ւերութիւն եղբարց, Ազգ ընտիր, Չա-
նո ցուցանել 'նոցա զճանապարհ Աս-
տուծոյ և զճանոչումն օրաի Աշխա-
տաիրութեան քո ։ Մի վտիկը դոյս
ստացուած և ժամանեղութիւն սուր
նոցա էր, զի որքան ասաւ, այնքան և
զքոյ բաժնեղ սուտեբոս, և յայն-
ժամ իննիս իրօք եղբայր 'նոցա 'ի
'Քրիստոս' առանց կարողութեան ։

Ազգ մի մեծադարձ 'ի սկզբանէ՝
է Ազգ մեր, և միշտ զերազանցատեւ ։
Սկսյ ստութեանցս ամենմէ գիտե-
րիկ Հաւարակութիւն մեր 'ի Հողկաւ-
տան, որ թէ հրապարակական և թէ առ

անին շքեղութեամբ՝ օչ եւիք թե ըր
գտանի համեմատեալ ընդ արեւոյս աշ-
խարհիս, իսկ ընդ բիւրաւորաց պե-
տղ. Վրիտանից՝ համեմատութիւն
իսկ չիք ։

Մեծագործութիւն այսր փոքրիկ
Հաւարակութեան 'ի հրաշո նախա-
հարց իւրոց, յայն իսկ օտարութեան
իրաւամբ աստեղտ դարձանաւ Աղ-
դոց ։ Փառք Բարեբաղին յաւեո
թիւնո այս անխախտ մնայ և 'ի ծա-
ւանդս երդնի յետին, միայն թէ մի ձեռն
ճափ չէ տոց, օղնականի կարօտի, և ե-
թէ այսպէս, ընդէ՞ր ուրեմն միք զմերս
նչ կրկնելով 'ի բաւականութիւն օգ-
նականութեան մեզ, և այլոց կարօտի-
ցեմք ։

Օրինակի մասն, եթէ փոքր 'ի շա-
տեւ տեսալ Երկրական Հոյ Վրիտ-
անեայ պատանի տաւայ ասցաւք
յուսարմէ ճարտարապետական Ար-
հեստի, Բարեբաղ և 'ի ձեռն նորա
կաւարեցաւք գիտեղութիւն Երկե-
րեցեայ մերոց և ասնց, թէ առա և թէ
'ի Չիւրայ, օչ միայն հոնեմք դեռ 'ի
ստորին կարգէ մուրացիկ ինչպիսեւ
բութեան 'ի միջակ կարգ կենցաղաւոր-
ութեան մերոց, այլ և փոխադրեմք
դեռ 'ի օրորգեւտուս Երկրեցեայ մե-
րոց, առ 'ի յարգ դրոց մերոց, 'ի նը-
պաստ սրբաիրան Պաշտօնից Տեառն,
և յինդհանուր մեթիթարութիւն Հա-
ւարակութեան ։

Գոհմամք զԱստուծոյ, որ այժմ
'ի մէջ պատմանեալ Ազգի մերոց՝ Տը-
գիւ իօտելով, չիք գտնել երեք ոգի՝
որ կանակար ծառայցիս ամական 16
սուգովն, զանն որոց և յամենայն Աղ-
դոյին 'ի զործս մեր կարօտեմք հիշա-
նաւոց, և 'ի նստա բաժանեմք գմա-
քոր վստասկո Ազգին, Իմէ Գնաւոր-
յաւք միանգամ յարուցանել զօր-

դեմիս Իրիքական Հայ Քրիստոնեայ
եղբարց մերոց յայն կոտորելու թիւն
նչ միայն ղրկատուսն Ազգիս 'ի մէջ Ազ-
գիս քանակէն անկորուստ, այլ Իկե-
ղեցւոյն մերոց Սբոյ թեթեւ թիւն,
առաք յամասկան ծանրութենէ թու-
շտեցին, զորոց այժմ՝ անխտիր զրուէ:

Բնոյ խնն թիւն՝ թէ երբ ուսանի-
ցին 'նքոս՝ նմանապէս 'ի բարձրագոյնն
նկրակն սրտան, և Ազգինն ոչ ծառայ-
են փոքր վարձով, ոչ ինչ աղբ, այսր
զբաւթեան մերոց, Քանչի ճշմարիտ
երանութիւն լինի Ազգիս, և թէ և 'նա-
քս յայդ սատիճան հասնելով աղա-
տօրնէ կեցցեն 'ի շորհո Ազգիս մերոց
և Իկեղեցւոյ, որով ոչ միայն աղատ
կայս ցանկն ղիւղեր Իկեղեցին մեր
'ի հարկաց անտի իւրեանց, այլ 'նաե
բարձր օրինակաւ՝ երկցողոյն եղբարց
իւրեանց՝ ջանադիր լինին և ինքեանք
խոյ նպաստամտաց լինել 'նոցա և
Ազգիս սահառարակ՝ 'ի զանաղան
կորին 'նոցո:

Ապաքէն Պատուելի Ազգ, առ 'ի
ոէր ամբիւն Հաւատոյ Հոյսատանկոյց
Սուրբ Իկեղեցւոյ, յերես անկեալ
աղաչեմք օր յառաջ հող տանել, և 'ի
ձեռն սւաման յորտ ցանկն մեզ Ազգ
ոսկեղենիկ, Իցէ՛ թէ—երանի տա-
ցաք արդարեւ աւուրն, յարժամ՝ Հը-
նորհ Ազգիս կնքիցէ ժամն 'նոցա քա-
հանայտկան օրհնութեամբ:

Դպրոց Հոյ Իրիքականոց:

Դպրաւ մասցէ Աջն, որ 'նախ
մատուցանէ ղիւր նորաոս՝ յառաջադ-
րութեանս այսորիկ, յաջողութիւն
Տեառն՝ և որոց միանկամ՝ հեռեկոյցն
'նմին, Ամէն:

ԺՈՂՈՎ ԱԶԳԱՅԻՆ

Ի Կ.Ա.Բ. 13 Ձ.մէր 1840.

Համեմատ Հրաբերականին Պարոն
Գ. Մ. Գառնար Եկեղեցականին ը-
տեալ 'ի Յ ջանէր, գոմարեցաւ ժողով
մերալնէն 'ի արարին արաւի Կառարեայ
Սարն Եկեղեցւոյն, և ներջայ եկն,
Արեւելոն Տէր Յովնանէս Խաչիկ
Տէր Բարսեղ Գալստանէան
Տէր Մարտիրոս Տէր Յովնանէան
Պարնայս Արամ Միքայէլէան

Թ. Խ. Աւետարան
Յ. Ս. Յորհաննէան
Աւետիք Գալստանէան
Եարաւելան Եկեղեցւոն
Յովնան Գ. Ն. Պողոսէան
Գալստան Յ. Մանուկէան
Միքայի Խ. Յովնանէան
Պ. Յ. Պոլեան
Յ. Զ. Հերետեան
Եարաւելան Մանուկանէան
Միքայի Գալստանէան
Գ. Մ. Գառնարեան
Յ. Գ. Բարսեղեան
Ն. Ս. Մալխանէան
Մանուկ Զօրաբեան
Ռաբէաս Աւետան
Թաթեղոս Պ. Մ. Գէրարեան
Արտաշատար Արդ անգանէան
Եսայի Գէորգեան
Ս. Մ. Վարդանէան
Վ. Մ. Վարդանէան
Գալստան Ռաֆայէան
Աւետ Եովնանէան
Գալստան Ծ. Աբգարեան
Աւետ Տէր Գառնարեան
Զարաբէ Տէր Աւետեան
Յովնանէան Ստեփանէան

Պարնայի Մ. Բաբել Խաչիկեան
 Յովհաննէս Գ. Առաքելեան
 Թարսու Մովսէսեան
 Նեկողոս Պ. Արքանանեան
 Կարապետ Մ. Հերիսուեան
 Ստեփաննոս Սեփակ Սերանեան
 Կարապետ Գրիգոր Մովսէսեան
 Գրիգոր Գ. Գրիգորեան
 Ծառաբեր Նեկողոս Սարգիսեան
 Ծառաբեր Դաւիթ Գալաթիանեան
 Ռաֆայէլ Ջ. Հերիսուեան
 Դեանք Ծառաբեր Յարութիւնեան
 Սարգիս Մ. Հերիսուեան
 Արքան Պ. Արքանանեան
 Նեկողոս Աւետեան
 Գրիգոր Պ. Արքանանեան
 Յովհաննէս Ա. Աղաբեկեան :

Եւ յիսկիւ իսկ ծառայելով երբեք
 Պարնայի Եկեղեցւոյն զՀրեշտերս անն,
 եւ ապա հասանաւ-ընտմբ Ծառաբեր Պարնայի
 Մեղիս-մ Գառապարն ընդերցաւ Ա-
 թառակաւ, եւ նորա հաշուի զաւտան ա-
 տաշարեաց Ծառաբերն ան ընկել իւր
 առաջադրեալ Դերքն, որ ինչով լայն
 ընկերեալ ապա յառաջարեցաւ ի Պարնայի
 Աւետիք Գալաթիանի, եւ երկրոր-
 դեցաւ ի Պարնայի Յովհաննէս. Ս. Յար-
 քանանի, եւ ընդունելի էղև Ծառաբերն,
 զի աշն Դերքն քառաբերս 200 շինար
 ծառայեալ Եկեղեցւոյն, եւ բաժանեցի
 ի Դերքն հասարակութեան Սրբաշնչեց. հա-
 տաբերով ի անկա ծառայել, յորն յայտնեց
 զան հասարակաց ընկերացողութեան, վերա-
 հասաւ ընկան, քեղեք-տեան եւ քեղազու-
 բեանց. եւ ի լրման աշն աշնանեալ
 ծառայեալն ի ԱՅ երրորդ առաջիկայ
 Շէվրէր ամսոյն, Պարնայի Եկեղեցւոյն
 իրեն հոգեաց զԾառաբեր հասարակութեան
 զան վերջաւորեալ զբանն :

Երբորքն ընկերացաւ Բառնայի Կեր-
 քեալ ի Սրբաբեր Տեր Յովհաննէս
 Խաչիկեան առաքելեցի առ Պարնայի Եկե-
 ղեցւոյն, ի ծառայ քառաբերութեան
 Եկեղեցւոյն. ընդ նմին ասալ ի զաւ-
 րագրաբերն ի զան քառն եւ ծառա-
 ւացութեան, որ եւ նշանակեալ ընկերացաւ
 ի Ծառաբերն, եւ ապա յառաջարեցաւ
 ի Պարնայի Յ. Ս. Յարքանանի եւ եր-
 րորեցաւ ի Պարնայի Կ. Ս. Ս. Սրբա-
 խաչի եւ ընդունելի էղև ի զաւ-
 աշն հարգադրութեան հաւատարմ ընկ
 եւ ի Դերքն քեղեք Եկեղեցւոյն ծառայել :
 Եւ ապա յառաջարեցաւ ի Պարնայի
 Պ. Մ. Հերիսուեանի եւ երկրորդե-
 ցաւ ի Պարնայի Յ. Ս. Յարքանանի եւ
 ընդունելի էղև Ծառաբերն. զի Պարնայի
 Յովհաննէս Բառնայեան իրենց Դառապետ
 Լապարեան Սուրբ Եկեղեցւոյն, եւ
 զի նա ընկն Դառն հասանաւ-ընտմբ Ա-
 տաբերեան ընդերցեց զԾառաբերս
 եւ զԾառաբեր Երգող Տնկեալ քառաբերս :

Երբորքն ընկերացաւ Երեւան Բառնայի
 վերաբերեալ օգնականութեան, զարեւոյ-
 րի բնակելի Սեփակեալ խորքն զան
 Եկեղեցւոյն ծառայել եւ Բառնայեան.
 եւ ապա յառաջարեցաւ ի Պարնայի Ռա-
 ֆայէլ Ջ. Հերիսուեան եւ երկրորդեցաւ
 ի Պարնայի Գ. Մ. Գառապարն եւ
 ընդունելի էղև Ծառաբերն. զի Սրբաբեր
 Տեր Յովհաննէս Խաչիկեան շնորհեա-
 յի ի Դերքն հասարակութեան ծառայելի
 զ Դերքն քառաբերութեան զան Ծառաբե-
 րս զաւտար օգնական, եւ զԾառաբեր
 Գառնայի յանձնեցի Պարնայի Եկեղեց-
 ւանն. եւ ապա ի յառաջիկայ Ծառաբեր
 Շէվրէր ամսոյ քեղեքն զան աշն ծա-
 րաբեր Գառնային, որ ընկ Բառնայի ի
 հաւատարմութեան Եկեղեցւոյն, նմանաւ

անորիցն էլ նոյն ծաղոյի, եւ
Եկեղեցւոյ մեր ճարտարանից օգնութեան
հաշիւն ըստ որոյն :

Զորքերը յառաջադրեցաւ ի Պարս
Յ. Զ. Շիրիւսեան եւ Երեւոյն
յաւ ի Պարս Յ. Յ. Պարս եւ ըն-
դունելի Եղեւ ծաղոյն, զի պահեցի զայ-
նու ի խառնի գառնի ի եւ Երեւոյն զիս
մեծայն արօքն հանդերձ, զայն պիտոյ-
ն էր Եկեղեցւոյն եւ Բաղնիկոյն, որոյ
գինն, եւ ծաղոյն անտառն զճարտար յԵ-
կեղեցւոյն : Հառապաշու զայն զիս
հապար եւ Երեւոյն հարեւր Պարս
Ռաւօն զայն գինն նոյն, եւ զիս
եւն :

Հինգերորդ ի հոգնման ինքորդ
Քաղաքացւոյն որոյն հասանելուցն իս-
րեանց ի պահակն Սարգիս յառաջադ-
րեցաւ ի Պարս Յ. Ս. Յարաւան-
նէ եւ Երեւոյն ի Պարս Սար-
պիս Ս. Շիրիւսեանն եւ ընդունե-
լի Եղեւ ծաղոյն, զի Պարս Յ.
Յ. Պարս եւ Յ. Զ. Շիրիւսեանն
ընդ Պարս Եկեղեցւոյն ի ծաղոյն
խորհեցին իսկուսի զայն անհայտ եւ
զերմատաւ զինչոյ զարմաց զանապա-
հապարն եւ հանգամանայ իրաւեալ գա-
մարեցն եւ այժմեան Երեւոյն մարտն,
եւ զԵրեւոյն իսկուսի Երեւոյն պիտի
առաջի ժողովոյն որ առնի հառապաշու
առաջի Քեւրեւոյն անտառն : Եւ յայն-
ժամ ըստ պատգամի եւ հանգամանայ
Բանին անորիցն եւ զԵրեւոյն զայն
անորոյն :

Վեցերորդ ի հոգնման Համան
ընդերոյն Երեւոյն Երեւոյն ի Պարս
Ռաւօնն, որ ինչնով անհայտաւ
յայտի նոյն Պարս ինքորեւոյ զԵրեւոյն

Երեւոյն ի հառապաշուսն, եւ իս-
պապա գործ եւս յոչանել զայն եւ
յայտի նոյն զայն գործեան իսկ : Եւս-
պա յառաջադրեցաւ ի Պարս Պ.
Յ. Պարս եւ Երեւոյն ի Յ.
Ս. Յարաւանն, եւ ընդունելի Եղեւ
Ծաղոյն : զի Պարս Ռաւօնն յա-
ռաւելայ Քեւրեւոյն անհայտ եւնեցի ի
Համան, եւ յայնչեցի զայն Պարս
Եկեղեցւոյն անտառն որոյ ընդերմու-
նէն եւ յապարման : Եւ յայնչապա-
րսն արարեալ Երեւոյն պիտի որ-
նաւոր Երեւոյն եւ Երեւոյն : Եւ զայն
անորիցն Երեւոյն նոյն Պարս Ռա-
ւօնն, զԵրեւոյն ի հառապաշու եւ
հառապաշու նոյն յԵկեղեցւոյն անտառն
պահ Ռաւօնն Երեւոյն անտառն, անտառն
յառաւելայ Քեւրեւոյն անտառն իսկ յարեան
Երեւոյն եւն : Եւ :

Եօթներորդ յառաջադրեցաւ ի
Պարս Ս. Գալաթիս եւ Երեւոյն
յաւ ի Պարս Սերգիս Ս. Յար-
նեան զի զԵրեւոյն հառապաշու Եկե-
ղեցւոյն ի Եկեղեցւոյն անտառն Երեւ
Երեւոյն ի Եկեղեցւոյն անտառն Երեւ
Երեւոյն ի Եկեղեցւոյն անտառն Երեւ
Երեւոյն ի Եկեղեցւոյն անտառն Երեւ
Երեւոյն ի Եկեղեցւոյն անտառն Երեւ

Եւ զայն անտառն Երեւոյն զԵրեւոյն
Երեւոյն յառապաշու Պարս Սեր-
գիս, զայն Երեւոյն հառապաշուսն
անտառն :

ՀԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Յարգոյ զհրապարակէ Երեւոյն

Յիս 22 Օրագրի Երեւոյն Պարս Գ. Ս.
Գալաթիս ընդունարան ժողովի յայտարար երե-
ւոյն յայտարան Երեւոյն ընդունարան Երեւոյն
որպէս ինչ, հարեան ընդունարան Երեւոյն զիս

թուան տալ, որպէս թէ մին նոր հանձնարարի Ժա-
մարդ թեան վասն հաստատել, ուստի խնդրեմ ու-
նայինայ Օրդարոյ միջին ընթերցողացն տուցնա
խնայալ, զի ի տեղի վարկերութեան իմանան դու-
տակարարութիւն այդինն վասն դատուց և օգնա-
կանութեանց որպիսիք Քահանայից ընտրելի և դպա-
րապետ, վարդապետացն, և զծախարար մասնա-
սայս, որով ոչ միայն բաւարարութիւն ունին
այս մասնն հեռաւոր ընթերցողաց, այլ և ունին
ինն շնորհակալու մեծ տանել:

Ծնած քեզ հաւատարմ բարեկամ

Յայտարար

ԶԱՆԸԶԱՆ ԼՈՒՐԳ

Լսի թէ Սուրբ առաջին գնդի
տարտամարիցն ի Վինալուս հախելոց
էր զփոյտն ի սկզբան Յունիսի տար-
տակ, վասն ի ծածուկ հալորդելոյն
Դանոսայ, որք ինչ ոչ էր հարկէ Կա-
ն բաղումք ի նոյն յոնցանս ըմբռ-
նելովք դասին տակաւին:

Կաւմիան իմն թուեալ ի 50, ան-
ցեալ ամսոյ բոլոր մեջ իմ մի յորդաւոյ
Ար Հենրի Հարդինգոյ փոխարքայի
Լ. Հնդկաց անկեալ իցէ ի մեծի պա-
տեւադրին Փանկարոյ և բաղումն
կանաւոր զօրապետը ևս ինդ նմա որք
ոչ յիշատակեցան յառաջնում յու-
ցակին: Ի խաբին որակ ցաւելով
յուսամբ զի չիցէ ճշմարիտ համբաւն:

Արքան միանգամ պաշտօնատարք
ինպատմեաց խցին ի Վալիմ, հրա-
մոլեցան վարդապետի երանել գէպ յա-
րեմուսս հիւսիսոյ ի բանակ անդր:

Սեմանծ և փոքր զօրապետը
թուով քսան և չորս խաղիչն ելին
ի Կալիաթայ գէպ ի սահմանագլուխ
յարեմուց հիւսիսոյ և այն տեքու-
նի որապարտիաւոր ստրկնորսորք:
Կուցէ ի լուս զսեղի անկելոյն ի
պատերմոցի և Սար:

— Լսի թէ յիշատու են սագրանք
մասն առնել առ տեան ի հոգիի գո-
րականաց Բրաբուրոյ նովին հնա-
րիւք, որով մտին նա և ի գորս Վինա-
լուսայ, ինչ ինչ:

— Կաղիկոս որապետութ զհաւա-
հանգէս մեծ ի նուածումն Սարգ-
դապարոյ, և զարմանք զի Վաղիկա
միւնաւու ոչ լինի առ ի վրէժխնդ-
րութիւն տրամարհանաց նշա ի տե-
քութեան իւրոյ:

— Պատրաստե նա և զմեծագոյն
յուսահանգէս վասն Բուկիս Ըսթի-
սայ, յորում գործակից լինել և ընել
Վաղիկոյ: Արց կալեալ և ունին ըզ-
կողմնիս և զայլ Վարսան՝ որ ցարդ
ընդ բուսն դրաւ եալ էր զօրաց Ռո-
սասայ: Ըսի թէ հանկուց է և ի ցա-
մաք զգործն և յարձակեաց ի միջնի-
րեսայ կողմն:

Ընթեալ — Կանաւանկիս նա-
հանդ, որ մինչ ցարդ յաւերգութ կայր
խառնեալ է: Սարչալ Բուդադ,
թեպէտե 18,000 զօրս յօդու թիւն
կալեալ՝ տակաւին ի մաի եղեալ և
զարհուրելի ին: Բայց և զաւարդիւն
եղանակ բնօջիկն եղծութեան երկ-
րին: Վրազիր անհամար զօրք բու-
նակեալ ի միջտօյցի հասանէ գամն
նայն երթեւեկութիւն Տէմանայ ընդ
Սարսիսի:

— Կայսրն Ռուսայ ի Վալեմն
գերանորհ քաղցրութեամբ ընկողա-
գլեւադան Վաղիկոյ, որով երևի զի
հաղթութիւն ի մէջ Կալիկոս և թա-
ղաւորին Վաղիկոյ հաւանակման
բար գէտ գայ:

— Իբրահիմ՝ իսրա քաղի իւր բու-
նի կազմիս քաղաքացն Սեմիկոյ,
անցանելոյ է դժմուն ի Սարսիս և
թէ մնացէ զարդունդ կալոյն և ի
Փարսիզ:

